

Budsjett-innst. S. nr. 10

(2007-2008)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra kontroll- og konstitusjonskomiteen

St.prp. nr. 1 (2007-2008)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2008, kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet og Finansdepartementet, konstitusjonelle institusjoner (rammeområde 14)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Berit Brørby, Svein Roald Hansen og Ivar Skulstad, fra Fremskrittspartiet, Carl I. Hagen og lederen Lodve Solholm, fra Høyre, Per-Kristian Foss, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Kristelig Folkeparti, Ola T. Lånke, og fra Senterpartiet, Lars

Peder Brekk, viser til at St.meld. nr. 1 (2007-2008) Nasjonalbudsjettet 2008 og St.prp. nr. 1 (2007-2008) statsbudsjettet ble lagt frem 5. oktober 2006.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag til bevilgninger på statsbudsjettet for 2008 under den ramme og de kapitler som er fordelt til komiteen i Stortingets møte 18. oktober 2007, jf. Innst. S. nr. 2 (2007-2008).

Stortinget har i møte 27. november vedtatt netto rammer på de ulike rammeområder. De fremsatte bevilgningsforslag i denne innstillingen bygger på disse vedtakene om rammenes størrelse; jf. Stortingets forretningsorden § 19.

1.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 14

Tabellen under viser en oversikt over bevilgningsforslag på de ulike kapitler og poster innenfor rammeområde 14 i St.prp. nr. 1 (2007-2008):

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 14

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Det kongelige hus</i>			
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen	145 930 000
	1	Apanasje	8 256 000
	50	Det Kgl. Hoff	122 299 000
	51	Særskilte prosjekter ved Det Kongelige Hoff	15 375 000
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen	20 287 000
	1	Apanasje	6 166 000
	50	H.K.H. Kronprinsens og H.K.H. Kronprinsessens stab mv.	14 121 000
<i>Stortinget og underliggende institusjoner</i>			
41		Stortinget	918 100 000
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	655 600 000
	32	Kjøp av leiligheter, kan overføres	75 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	59 500 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
	70	Tilskudd til partigruppene	127 000 000
	72	Tilskudd til Det Norske Nobelinstituttets bibliotek	1 000 000
43		Stortingets ombudsmann for forvaltningen	37 900 000
	1	Driftsutgifter	37 900 000
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	7 800 000
	1	Driftsutgifter	7 800 000
51		Riksrevisjonen	361 800 000
	1	Driftsutgifter	361 800 000
		Sum utgifter rammeområde 14	1 491 817 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3041		Stortinget	8 300 000
	1	Salgsinntekter	5 700 000
	3	Leieinntekter	2 600 000
3051		Riksrevisjonen	3 300 000
	1	Refusjon innland	1 300 000
	2	Refusjon utland	2 000 000
		Sum inntekter rammeområde 14	11 600 000
		Netto rammeområde 14	1 480 217 000

1.2 Generelt om rammeområde 14

Budsjettinnstillingen omfatter bevilgninger til Det kongelige hus, til Stortinget og til følgende institusjoner som er underlagt Stortinget; Stortingets ombudsmann for forvaltningen, Riksrevisjonen og Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sik-

kerhetstjeneste. Forsvarets ombudsmanns nemnd er ikke omhandlet i denne innstillingen.

Budsjettforslaget for rammeområde 14, summen av Regjeringens forslag til inntekter og utgifter, er kr 1 480 217 000.

1.3 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 14

Nedenfor følger en oversikt over fraksjonenes primære budsjettforslag under rammeområde 14 slik de lå til grunn fra de respektive partienes forslag til rammesum i finanskomiteens innstilling, jf. Budsjett-innst. S. I (2007-2008):

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
Utgifter (i hele tusen kroner)								
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen	145 930	145 930	145 930	145 930	145 930	145 930
	1	Apanasje	8 256	8 256	8 256	8 256	8 256	8 256
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Det Kgl. Hoff	122 299	122 299	122 299	122 299	122 299	122 299
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	51	Særskilte prosjekter ved Det Kongelige Hoff	15 375	15 375	15 375	15 375	15 375	15 375
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen	20 287	20 287	20 287	20 287	20 287	20 287
	1	Apanasje	6 166	6 166	6 166	6 166	6 166	6 166
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	50	H.K.H. Kronprinsens og H.K.H. Kronprinsessens stab mv.	14 121	14 121	14 121	14 121	14 121	14 121
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)

Kap. Post	Formål	St.prp. nr. 1	A, SV, Sp	FrP	H	KrF	V
41	Stortinget	918 100	918 100	902 600	868 100	918 100	868 100
			(0)	(-15 500)	(-50 000)	(0)	(-50 000)
1	Driftsutgifter	655 600	655 600	655 600	655 600	655 600	655 600
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
32	Kjøp av leiligheter	75 000	75 000	75 000	25 000	75 000	25 000
			(0)	(0)	(-50 000)	(0)	(-50 000)
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	59 500	59 500	59 500	59 500	59 500	59 500
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
70	Tilskudd til partigruppene	127 000	127 000	111 500	127 000	127 000	127 000
			(0)	(-15 500)	(0)	(0)	(0)
72	Tilskudd til Det Norske Nobelinstituttets bibliotek	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen	37 900	37 900	37 900	37 900	37 900	37 900
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
1	Driftsutgifter	37 900	37 900	37 900	37 900	37 900	37 900
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
1	Driftsutgifter	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800	7 800
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
51	Riksrevisjonen	361 800	361 800	361 800	346 800	361 800	361 800
			(0)	(0)	(-15 000)	(0)	(0)
1	Driftsutgifter	361 800	361 800	361 800	346 800	361 800	361 800
			(0)	(0)	(-15 000)	(0)	(0)
	Sum utgifter	1 491 817	1 491 817	1 476 317	1 426 817	1 491 817	1 441 817
			(0)	(-15 500)	(-65 000)	(0)	(-50 000)
Inntekter (i hele tusen kroner)							
3041	Stortinget	8 300	8 300	8 300	8 300	8 300	8 300
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
1	Salgsinntekter	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
3	Leieinntekter	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
3051	Riksrevisjonen	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
1	Refusjon innland	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300	1 300
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
2	Refusjon utland	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum inntekter	11 600	11 600	11 600	11 600	11 600	11 600
			(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum netto	1 480 217	1 480 217	1 464 717	1 415 217	1 480 217	1 430 217
			(0)	(-15 500)	(-65 000)	(0)	(-50 000)

1.4 Rammevedtak rammeområde 14

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2007 er netto utgiftsramme for rammeområde 14 fastsatt til kr 1 480 217 000, jf. Budsjett-innst. S. I (2007-2008).

2. KAP. 1 H.M. KONGEN OG H.M. DRONNINGA

2.1 Sammendrag

Post 1 Apanasje

Løyvinga vert nytta til personlege utgifter for H.M. Kongen og H.M. Dronninga, medrekna utgifter i sam-

band med diverse offisielle oppgaver, og til drift og vedlikehold av egne eiendommar.

Post 50 Det Kongelige Hoff

Løyvinga vert nytta til kongehuset sine utgifter til offisielle oppgaver, drift av organisasjonen, infrastruktur og mindre investeringar til vedlikehold. Løyvingsforslaget tek omsyn til at det er naudsynt å auke bemanninga innanfor IKT-drift, samstundes som bemanninga til hushaldsdrift må aukast når Bygdøy Kongsgard vert teken i bruk.

Løyvinga skal òg dekkje utgifter til jamleg indre vedlikehold og utvikling av dei kongelige eiendommene Det Kgl. Slott, Bygdøy Kongsgard (hovudhuset m/ sidebygning og park) og Oscarshall slott.

Post 51 Særskilde prosjekt ved Det Kongelige Hoff

Forslaget til løyving på 15,375 mill. kroner gjeld interiørprosjektet ved Oscarshall slott, som Det Kongelige Hoff har ansvaret for. Prosjektet har ei totalramme på 45 mill. kroner og omfattar innvendig rehabilitering av bygget, inkludert sikring og restaurering av kunst, møblar og anna inventar. Rehabiliteringa hadde oppstart i 2007 og tek sikte på å vere klar i 2009, slik at lystslottet kan opnast for publikum. Statsbygg har ansvaret for utvendig rehabilitering og teknisk infrastruktur.

2.2 Komiteens merknader

Komiteen registrerer at budsjettet for programkategori 00.10 Det Kongelige Hus er totalt på kr 166 217 000 - en økning på kr 3 720 000 tilsvarende 2,3 pst. fra 2007.

Komiteen understreker at bevilgningen til denne programkategorien ikke inneholder poster under kap. 1581 (eiendommer kongelige formål), kap. 104 (offisielle reiser til utlandet) samt Forsvarsdepartementets diverse (H.M. Kongens adjutantskap), kap. 1732 (sjøforsvaret med Kongeskipet Norge og K/B Stjernen) som til sammen utgjør kr 89 589 000. I tillegg kommer kap. 441 (politiet - eskortetjenesten) der bevilgningen ikke oppgis.

Kap. 1 - H.M. Kongen og H.M. Dronningen

Komiteen viser til post 1 bevilgninger til Det Kongelige Hus med apanasje til H.M. Kongen og H.M. Dronningen for 2008 som er økt med 1,4 pst. til kr 8 256 000 - tilsvarende den generelle prisstigning.

Komiteen peker også på post 50 - Det Kongelige Hoff - som er økt med 9,1 pst. til kr 122 299 000 - der beløpet brukes til Kongehusets offisielle oppgaver, drift, infrastruktur og mindre investeringer til vedlikehold, økt bemanning innenfor IKT samt drift av nye Bygdøy Kongsgård. Summen dekker også vedlikehold og utvikling av de kongelige eiendommene Det Kgl. Slott, Bygdøy Kongsgård og Oscarshall slott.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til post 51- Særskilde prosjekt ved Det Kongelige

Hoff. Posten omfatter kun rehabilitering av interiøret på Oscarshall slott med en totalramme på 45 mill. kroner over tre år og som beregnes ferdig i 2009. Imidlertid vil disse medlemmer minne om Budsjett-innst. S. nr. 10 (2006-2007) hvor komiteen la til grunn at nødvendige utgifter i forbindelse med periodevis oppgradering og utvikling av Det kongelige hus' private eiendommer, som Prinsehytta og folkegaven Kongseteren, kan inngå i bevilgninger på kap. 1 post 51.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser i denne sak videre til brev fra Det Kongelige Hoff datert 10. januar 2007 til Fornyings- og administrasjonsdepartementet med innspill i forbindelse med budsjettarbeidet for 2008. I brevet dokumenteres et behov for en bevilgning på kr 2 500 000 til rehabilitering av vinduer, tak og piper spesielt og fasader generelt, samt riving av gammel garasje på Kongseteren. Med denne bakgrunn foreslår disse medlemmer en tilleggsbevilgning på kr 2 500 000 under post 51 - Særskilde prosjekt ved Det Kongelige Hoff. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til sine merknader under kap. 41 Stortinget, post 70 Tilskudd til partigruppene.

3. KAP. 2 H.H.K. KRONPRINSEN OG H.H.K. KRONPRINSESSA

3.1 Sammendrag

Post 1 Apanasje

Løyvinga skal dekkje kronprinsparet sine personlege utgifter og midlar til løpande drift og vedlikehold av dei private eiendommene.

Post 50 H.H.K. Kronprinsen og H.H.K. Kronprinsessa sin stab mv.

Løyvinga skal dekkje utgifter til kronprinsparet sin stab på Det Kgl. Slott og betening på Skaugum, og dessutan utgifter i samband med kronprinsparet sine offisielle oppgaver. På grunn av auka representasjon, og meir bruk av Skaugum til offisielle føremål, er løyvinga auka for å styrkje bemanninga i staben.

3.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til at bevilgningen for 2008 på kr 20 287 000 skal dekke post 1 apanasje på kr 6 166 000 og post 50 H.H.K. Kronprinsen og H.H.K. Kronprinsessa sin stab på kr 14 121 000. Dette tilsvarer en økning i apanasjen på ca. 4,5 pst. i forhold til bevilgning for 2007, mens bevilgningen på post 50 er foreslått økt med ca. 11,8 pst. på grunn av økt representasjon og mer bruk av Skaugum til offisielle oppgaver.

Komiteen har for øvrig ingen merknader og slutter seg til budsjettforslaget.

4. KAP. 41/3041 STORTINGET

4.1 Sammendrag

Stortingets administrasjon har som hovedoppgave å bistå Stortinget i dets konstitusjonelle og administra-

tive gjøremål, slik disse er nedfelt i Grunnloven, lov, stortingsvedtak og gjennom konstitusjonell praksis, og ellers på best mulig måte å legge forholdene til rette for stortingsrepresentantenes utøvelse av sine oppgaver.

Budsjettet omfatter den parlamentariske virksomheten i vid forstand, medregnet Stortingets deltakelse i internasjonale parlamentarikerforsamlinger, øvrige reiser og stortingsrepresentantenes godtgjørelser. Budsjettet omfatter også den administrative drift av Stortinget.

Budsjettforslaget for 2008 er økt med 125 mill. kroner i forhold til regnskap 2006 og 100 mill. kroner i forhold til budsjett for 2007. Den største økningen er under post 32 Kjøp av leiligheter. Kap. 41 blir ikke tilført midler fra den sentrale lønnsreserven i staten, og det må følgelig legges inn en viss lønnsreserve i budsjettet.

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Posten omfatter lønn og godtgjørelser for stortingsrepresentanter og ansatte, og utgifter til Stortingets kjøp av varer og tjenester. Posten omfatter også utgifter til reiser og deltakelse i faste internasjonale parlamentarikerforsamlinger. Utgifter til trykking av Stortingets publikasjoner, drift av Stortingets bibliotek og arkiv samt vedlikehold og drift av bygninger og Stortingets leiligheter inngår i denne posten. Det er fremmet forslag om lønnsmidler til to nye stillinger i 2008.

Post 32 Kjøp av leiligheter, kan overføres

Stortinget skal skifte ut 30-35 av sine tjenesteboliger i 2009. Byggearbeidene påbegynnes i 2007.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Her budsjetteres kjøp av teknisk utstyr, fornyelse og videreutbygging av Stortingets edb-anlegg, kjøp av kunst, ombyggingsarbeider og større vedlikeholdsarbeider mv. i Stortingets bygningsmasse.

Post 70 Tilskudd til partigruppene

Posten omfatter Stortingets tilskudd til partienes gruppesekretariater. Tilskuddet til hver stortingsgruppe avhenger av partiets representasjon på Stortinget. Det gis et fast, felles grunntilskudd til hver partigruppe samt et tillegg per stortingsrepresentant.

Kap. 3041 Stortinget

Under dette kapitlet budsjetteres blant annet salgsinntekter og leieinntekter. Salgsinntektene kommer stort sett fra kafeteriaene.

4.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil vise til beslutning i Stortingets presidentskap 18. oktober 2007 om at Stortinget i 2008 iverksetter kjøp av klimagasskvoter tilsvarende anslåtte utslipp ved representanters og ansattes tjenestereiser med fly internasjonalt. Flertallet er meget tilfreds med denne beslutningen, noe som ifølge brev

fra Stortingets presidentskap vil utgjøre klimakvoter tilsvarende et utslipp på ca. 1 000 tonn CO₂. Flertallet forutsetter at kostnadene ved klimagasskvotene dekkes innenfor rammen av kap. 41 post 1.

Komiteens flertall; medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, slutter seg til budsjettforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre foreslår at tilskudd til partigruppene under kap. 41 post 70 reduseres med kr 2 500 000 som blir benyttet under kap. 1 H.M. Kongen og H.M. Dronningen, post 51 Særskilte prosjekt ved Det Kongelige Hoff.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) for budsjettåret 2008, kap. 41 post 70 Tilskudd til partigruppene, i Fremskrittspartiets alternative budsjett med forslag om å redusere tilskuddet til partigruppene med kr 15 500 000.

Disse medlemmer mener at en analyse av tilskuddet for årene 2005 og 2006 tilsier at dagens nivå gir partiene en forholdsvis romslig økonomi, og gruppene har til dels store summer på bok som er akkumulert fra tidligere år. Videre fokuserer disse medlemmer på at Stortinget også har vedtatt en innstramming til hvilke formål tilskuddene til partiene kan brukes til. Så lenge Stortinget finansierer gruppene så vidt romslig som de gjør, mener disse medlemmer at det er liten grunn til å ha så høyt nivå på tilskuddet. For øvrig finner disse medlemmer det naturlig at Regjeringen på nytt vurderer nivået på dette tilskuddet når statsbudsjettet for 2009 skal fremlegges.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Budsjett-innst. S. nr. 1 (2007-2008) for budsjettåret 2008, kap. 41 post 32 og Høyres alternative budsjett med forslag om å utsette kjøp av nye leiligheter til Stortinget, som medfører et redusert tilskudd på posten med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Dette medlem anser at det i en tid hvor de økonomiske konjunkturer tilsier stramme offentlige budsjetter, er det en rekke andre oppgaver som bør prioriteres fremfor det å bygge nye leiligheter for Stortingets politikere. Dette medlem mener størrelsen på tilskuddet til partigruppene (kap. 41 post 70) er av en slik størrelse at en reduksjon på 2,5 mill. kroner for 2008 kan forsvares.

5. KAP. 43/3043 STORTINGETS OMBUDSMANN FOR FORVALTNINGEN

5.1 Sammendrag

Ombudsmannen skal, som Stortingets tillitsmann, både bidra til at menneskerettighetene respekteres og føre kontroll med at det i den offentlige forvaltning ikke blir begått urett mot den enkelte borger. Disse oppgavene ivaretas først og fremst gjennom under-

søkelser og behandling av klager fra enkeltpersoner. Ombudsmannen tar imidlertid også opp saker av eget tiltak, og foretar inspeksjoner og besøk i forvaltningen, fengsler, psykiatriske sykehus og andre lukkede institusjoner. Ved siden av å informere og orientere om ombudsmannens virksomhet, tar besøkene og inspeksjonene sikte på å skaffe ombudsmannen og hans medarbeidere bedre kjennskap til forholdene i forvaltningen og ved institusjonene.

For å styrke og effektivisere kontrollen med forvaltningens saksbehandling og rettsanvendelser, er det ønskelig for ombudsmannen å stadig finne fram til forenklete metoder i sine undersøkelser omkring saksbehandlingsrutiner og praksis. Ombudsmannen ser det som nødvendig og ønskelig å opprettholde et høyt nivå på utadrettede og egne tiltak.

5.2 Komiteens merknader

Komiteen registrerer at budsjettet 2008 for Stortingets ombudsmann for forvaltningen på kr 37 900 000 har en marginal økning. Imidlertid vil komiteen understreke den viktige rollen ombudsmannen har med å føre kontroll med at de offentlige myndigheter ikke gjør feil eller urett overfor den enkelte innbygger. Komiteen er samstemt i at denne viktige funksjon i fremtiden ikke bør svekkes, men gjøres effektiv for å sikre rettsvernet til enkeltindividet. Komiteen minner om at ombudsmannen også undersøker om myndighetene har respektert menneskerettighetene og om myndighetenes saksbehandling har vært i samsvar med god forvaltningsskikk.

Komiteen har for øvrig ingen merknader og slutter seg til budsjettforslaget.

6. KAP. 44 STORTINGETS KONTROLL-UTVALG FOR ETTERRETNINGS-, OVERVÅKINGS- OG SIKKERHETSTJENESTE

6.1 Sammendrag

EOS-utvalget skal kontrollere både den sivile overvåkingstjenesten, den militære etterretningstjenesten og sikkerhetstjenesten (EOS-tjenestene). Kontrollutvalgets oppgaver er å føre regelmessig tilsyn med den virksomhet som tjenestene utfører, undersøke alle klager og på eget initiativ ta opp saker og forhold som utvalget ut fra formålet finner det riktig å behandle. Hovedformålet er å ivareta den enkeltes rettssikkerhet.

Stortingets kontrollutvalg (EOS-utvalget) har i 2006 gjennomført 27 inspeksjoner av ulike etater og avdelinger. Det er avholdt 18 interne arbeidsmøter. Videre er det gjennomført 12 inspeksjoner av ytre ledd. Det har i 2006 innkommet 16 klagesaker til utvalget, og utvalget har tatt opp 15 saker av eget tiltak. Nærmere opplysninger om virksomheten er gitt i utvalgets årsmelding.

Post 1 dekker godtgjørelse for utvalgets medlemmer, og honorar til sakkyndige og andre bistandspersoner. Posten dekker videre kontorutgifter, reiseutgifter for utvalgets medlemmer og sekretariat, lokalleie mv. Enkelte fellestjenester, som regnskapsføring mv., blir

utført av Stortingets administrasjon. Den store budsjettøkningen skyldes behovet for nye lokaler.

6.2 Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader og slutter seg til budsjettforslaget.

7. KAP. 51/3051 RIKSREVISJONEN

7.1 Sammendrag

Riksrevisjonen skal gjennom revisjon, kontroll og veiledning bidra til at statens inntekter blir innbetalt som forutsatt og at statens midler og verdier blir brukt og forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte, og i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Riksrevisjonen oversendte følgende dokumenter til Stortinget i 2006:

- Dokument nr. 1 (2006-2007), resultatet av den årlige revisjon og kontroll for budsjetterminen 2005
- Dokument nr. 2 (2006-2007), melding om Riksrevisjonens virksomhet i 2005
- Dokument nr. 3-serien, dvs. resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner, og enkelte andre saker (10 dokumenter).

Riksrevisjonen har forberedt en etablering av en enhet med ansvar for utvikling av andre lands riksrevisjoner fra og med 2007. Det er i denne sammenheng utarbeidet en samarbeidserklæring med Utenriksdepartementet. Budsjett og regnskap er tilrettelagt for DAC-rapportering iht. regnskapskravene.

Riksrevisjonens hovedmål er å gjennomføre en målrettet og forsvarlig revisjon og være et effektivt kontrollorgan for Stortinget. Det viktigste fundamentet er godt kvalifiserte medarbeidere, faglig oppdatert metodikk og hensiktsmessige IKT-verktøy. Budsjettet tar utgangspunkt i full bemanning. På enkelte områder vil det være nødvendig å engasjere eksterne spisskompetanse, blant annet i forbindelse med enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekter og IKT-utvikling.

Fire medarbeidere i Internasjonal seksjon vil ha arbeid med internasjonalt utviklingsarbeid mot riksrevisjoner i andre land som sitt hovedområde. Til utførelse av prosjektene vil vi benytte ressurser fra Riksrevisjonens organisasjon, eventuelt også engasjere eksterne. Av kapasitetshensyn vil 3-4 institusjonelle utviklingsprosjekter være realistisk å starte opp med i 2008. Aktuelle samarbeidsland vil ligge i Asia og Afrika og på Balkan.

Riksrevisjonen må hele tiden ta hensyn til at organiseringen av statlig virksomhet og oppgaver er under kontinuerlig utvikling og endring. Det påvirker fra tid til annen Riksrevisjonens egen organisering, ressursdisponering/-behov og arbeidsoppgaver. Det medfører videre endret kompetansebehov hos Riksrevisjonens ansatte. Den digitale utviklingen stiller store og til dels endrede krav til Riksrevisjonens revisjonsmetoder, revisjonsverktøy og kompetanse.

Det stilles store krav til det arbeidet Riksrevisjonen utfører. Riksrevisjonen må derfor være i stand til å beholde og rekruttere medarbeidere med høyt faglig nivå. Selv om alle nyansatte i revisjonsavdelingene har høyere utdanning, vil det satses betydelig på kompetanseutvikling og spesialisering på ulike fagområder.

Post 1 Driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter og utgifter til Riksrevisjonens kjøp av varer og tjenester. Riksrevisjonen vil fortsatt satse spesielt på videreutvikling av IKT-basert revisjonsstøtteverktøy og informasjonssikkerhet.

Kap. 3051 Riksrevisjonen

Riksrevisjonen vil motta refusjoner i forbindelse med inngått leieavtale med IDI-sekretariatet og oppdrag i utlandet.

7.2 Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at bevilgningen til Riksrevisjonen på kr 361 800 000 for 2008 er foreslått økt med kr 14 800 000 tilsvarende 4 pst. Komiteen fastholder at Riksrevisjonen har en viktig funksjon ved å kontrollere at de midler Stortinget stiller til rådighet, brukes som forutsatt. Det er i nasjonens interesse at det arbeid Riksrevisjonen utfører holder et høyt faglig

nivå, og komiteen ser at det også i 2008 tilføres midler som bidrar til å opprettholde dette.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen har et sterkt fokus på å bekjempe korrupsjon nasjonalt og internasjonalt ved blant annet å samarbeide med riksrevisjoner i våre samarbeidsland (mottakerland av utviklingshjelp).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Høyre, finner den foreslåtte økning rimelig, da Riksrevisjonen gjennom sitt arbeid bidrar til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Budsjett-innst. S. I (2007-2008) for budsjettåret 2008, kap. 51 post 1 og til Høyres alternative budsjett, og ønsker å opprettholde tilskuddet til Riksrevisjonens drift på 2007-nivå - kr 347 900 000, mot forslaget i St. prp. nr. 1 (2007-2008) på kr 361 800 000. Dette medlem anerkjenner det meget viktige arbeidet Riksrevisjonen utfører på vegne av Stortinget, men anser likevel at Riksrevisjonen bør kunne utføre sine oppgaver på en kvalitetsmessig god måte innenfor samme budsjett-ramme som i 2007. Dette medlem anser videre en klarere prioritering av hvilke forvaltningsrevisjonsprosjekter Riksrevisjonen velger å gjennomføre, som et egnet middel for å effektivisere og forbedre Riksrevisjonens drift ytterligere.

8. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen		
		Apanasje	8 256 000	
50		Det Kgl. Hoff	122 299 000	
51		Særskilte prosjekter ved Det Kongelige Hoff	17 875 000	
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen		
	1	Apanasje	6 166 000	
50		H.K.H. Kronprinsens og H.K.H. Kronprinsessens stab mv.	14 121 000	
41		Stortinget		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	655 600 000	
	32	Kjøp av leiligheter, kan overføres	75 000 000	
	45	Større utstørsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	59 500 000	
	70	Tilskudd til partigruppene	124 500 000	
	72	Tilskudd til Det Norske Nobelinstituts bibliotek	1 000 000	
43		Stortingets ombudsmann for forvaltningen		
	1	Driftsutgifter	37 900 000	
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste		
	1	Driftsutgifter	7 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
51		Riksrevisjonen		
	1	Driftsutgifter	361 800 000	
		Totale utgifter		<u>1 491 817 000</u>
Inntekter				
3041		Stortinget		
	1	Salgsinntekter	5 700 000	
	3	Leieinntekter	2 600 000	
3051		Riksrevisjonen		
	1	Refusjon innland	1 300 000	
	2	Refusjon utland	2 000 000	
		Totale inntekter		<u>11 600 000</u>

9. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 14 (Konstitusjonelle institusjoner)

I

På statsbudsjettet for 2008 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen		
	1	Apanasje	8 256 000	
50		Det Kgl. Hoff	<u>122 299 000</u>	
	51	Særskilte prosjekter ved Det Kongelige Hoff	<u>15 375 000</u>	
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen		
	1	Apanasje	6 166 000	
50		H.K.H. Kronprinsens og H.K.H. Kronprinsessens stab mv.	<u>14 121 000</u>	
41		Stortinget		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	655 600 000	
	32	Kjøp av leiligheter, kan overføres	<u>75 000 000</u>	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	<u>59 500 000</u>	
	70	Tilskudd til partigruppene	<u>127 000 000</u>	
	72	Tilskudd til Det Norske Nobelinstituttets bibliotek	<u>1 000 000</u>	
43		Stortingets ombudsman for forvaltningen		
	1	Driftsutgifter	<u>37 900 000</u>	
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste		
	1	Driftsutgifter	<u>7 800 000</u>	
51		Riksrevisjonen		
	1	Driftsutgifter	361 800 000	
		Totale utgifter		<u>1 491 817 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3041		Stortinget		
	1	Salgsinntekter	5 700 000	
	3	Leieinntekter	2 600 000	
3051		Riksrevisjonen		
	1	Refusjon innland	1 300 000	
	2	Refusjon utland	2 000 000	
		Totale inntekter		11 600 000

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 28. november 2007

Lodve Solholm
leder og ordf. for kap. 43

Carl I. Hagen
ordf. for kap. 1, 2, 51 og 3051

Lars Peder Brekk
ordf. for kap. 41 og 3041

Berit Brørby
ordf. for kap. 44

